

Společnost podnikajících fyzických osob bez právní subjektivity (podle § 2716 občanského zákoníku)

Podstata společnosti je ve smluvním závazku alespoň dvou osob sdružit se za společným účelem činnosti nebo věci, anebo obojí. Smlouva nemusí být písemná, postačí ústní. Společnost se neregistruje v žádném veřejném rejstříku, nemá právní subjektivitu ani přidělené IČ. Při výkonu činnosti vystupují společníci svým jménem a se svým IČ s dovětkem, že jednají jako účastníci společnosti.

Na základě novely zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty účinné od 1. 7. 2017 (zákonem č. 170/2017 Sb.) jsou zrušena zvláštní pravidla uplatňování DPH pro sdružení/společnost. Uvedený zákon o dani z přidané hodnoty umožňuje uplatnit přechodné období, a to do 1. 1. 2019, kdy je možné postupovat dle „starého“ modelu.

Od 1. 1. 2019 nebude v systému DPH žádná analogická právní úprava, není tudíž možné nahradit stávající sdružení/společnost jiným obdobným institutem, který by vyplýval ze zákona o DPH. Od tohoto data musí každý provozovatel pohřební služby fakturovat zvlášť a samostatně si plnit povinnosti vůči finančnímu úřadu. *Blíže viz informace Generálního finančního ředitelství, jejímž předmětem jsou právě dopady uvedené novely, http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-seznam-dani/2017_Info-GFR-k-uplatneni-DPH-u-spolecniku-spolecnosti-od-0107.pdf.*

Podle názoru MMR, který byl konzultován na jednání dne 18. září 2018 s MPO a všemi KHS, bude tímto od 1. 1. 2019 podpořen požadavek, aby každý aktivní držitel koncese měl krajskou hygienickou stanicí schválený provozní řád na své jméno.

Příklad z praxe:

Sdružení od roku 2000 podniká v pohřebních službách, společníci jsou dva bratři. Veškeré doklady jsou na jednoho společníka, který je ve smlouvě uveden jako zodpovědný za administrativu, proto fakturuje, podává kontrolní hlášení a přiznání DPH, zařizuje administrativu i další podání úřadům. Druhý společník podává přiznání DPH nulové. Daň z příjmu 50/50, jak je uvedeno ve smlouvě.

V našem konkrétním případě si o schválení provozního řádu u krajské hygienické stanice požádal jen jeden z bratrů a provozní řád je schválen pouze na jeho jméno. Pohřební služba uvedená v provozním řádu by měla být zařazena do plánu kontrol za účelem ověření, zda a jak oba společníci podnikají a jaké činnosti vykonávají, neboť teoreticky je možné, aby jeden zajišťoval pouze nekoncesované živnosti, např. výkopy hrobů, vazbu věnců, tisk smutečních oznámení a svou koncesovanou živnost k provozování pohřební služby měl neaktivní.

Pokud budou chtít od 1. ledna 2019 oba bratři nadále spolu podnikat jako jeden provozovatel pohřební služby podle § 2716 občanského zákoníku, bude každý nejen samostatně vystavovat svoje faktury za pohřby, příp. bude druhému společníkovi část pohřebních služeb přefakturovat, ale zejména každý si nechá schválit svůj vlastní řád u příslušné KHS. Chtěl-li se vyhnout uvedeným fakturacím a dvěma řádům, mohou založit společnost s ručením omezeným, která bude vystupovat jako jediný plátec DPH (a poplatník daně z příjmů právnických osob) a bude mít dva společníky, mezi které bude dělen čistý zisk společnosti (po zdanění 19% daní z příjmů právnických osob). Další variantou je založit veřejnou obchodní společnost. Ta by vystupovala, pokud jde o DPH, jako jediný subjekt vůči FÚ. Ovšem daň z příjmů právnických osob v.o.s. de facto neplatí (na rozdíl od s.r.o.), protože její základ daně je rozdělen mezi společníky, a ti zaplatí daň z příjmů fyzických osob (a pojistné) v závislosti na svém podílu ve společnosti.